

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 15P/21/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2224200385
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 08. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Evinová
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2024:2224200385.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda v konaní pred sudkyňou JUDr. Lenkou Evinovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. J., R.. XX.XX.XXXX, trvalý pobyt: K. W. XXX/X, XXX XX Z., v konaní zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny A. I., dieťa rodičov: matka - K. J. J., R.. XX.XX.XXXX, trvalý pobyt: K. W. XXX/X, Z., v konaní zast. Mgr. Ing. Janou Ševcovou, advokátkou, so sídlom Panenská 33, Bratislava, IČO: 55 441 181 a advokátskou kanceláriou Zahoráková & Partners, s.r.o., so sídlom Krasovského 13, Bratislava, IČO: 47 232 412 a otec - O. J., R.. XX.XX.XXXX, T. N.: K. W. XXX/X, Z., v konaní zast. JUDr. Albínou Vágóovou, advokátkou, so sídlom: Ružová 265, Dunajská Streda, v konaní o návrhu otca na nahradenie súhlasu rodiča súdom takto

rozhodol:

- Súd udeľuje súhlas otcovi namiesto matky k podaniu písomnej žiadosti o prestup maloletého dieťaťa: A. J., R.. XX.XX.XXXX zo U. Š. O. Z. I. C. S. K., A. XX, D. na U. Š. Á. C. I. C. S. K., H. XXXX/X, A. I..
- Súd vyslovuje, že tento rozsudok je vykonateľný jeho doručením.
- Štátu sa nárok na náhradu trov konania nepriznáva.
- Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným súdu dňa 05.02.2024 sa otec maloletej (ďalej aj len „otec“) pôvodne domáhal rozhodnutia, ktorým by došlo k nahradeniu súhlasu rodiča (matky maloletej) súdnym rozhodnutím vo veci zmeny študijného programu maloletej z dennej formy štúdia na individuálnu formu štúdia, keď žiadal, aby súd rozhodol tak, že udeľuje súhlas otcovi namiesto matky maloletej (ďalej aj len „matka“) na zmenu študijného programu maloletej na individuálny študijný plán. Podaním doručeným súdu dňa 18.04.2024 otec požiadal súd o súhlas so zmenou návrhu, keď žiadal, aby súd pripustil zmenu návrhu s tým, že zmenený návrh bude návrhom na nahradenie súhlasu rodiča (matky) súdnym rozhodnutím na prestup maloletej zo U. Š. O. Z. I. C. S. K.Ý., A. XX, D. na U. Š. Á. C. I. C. S. K., H. XXXX/X, A. I.. Uznesením zo dňa 17.05.2024 tunajší súd zmenu návrhu zo dňa 18.04.2024 pripustil.

2. Návrh na nahradenie súhlasu matky súdnym rozhodnutím na prestup maloletej zo U. Š. O. Z. I. C. S. K., A. XX, D. na Základnú školu Á. C. I. C. S. K., H. XXXX/X, A. I. otec odôvodnil tým, že aktuálne maloletá navštevuje U. Š. O. Z. Á. I. C. S. K., A. XX, D., t.č. sa nachádza v osobnej starostlivosti otca v Z., matku maloletá odmieta, bojí sa jej a maloletá súhlasí s prestupom na U. Š. Á. C. I. C. S. K., H. XXXX/X, A. I.. Otec uviedol, že žiadna mimosúdna dohoda zo strany matky neprichádza do úvahy, akákoľvek komunikácia s matkou je nesmierne obtiažná až nemožná, vzhľadom k emocionálnym výkyvom a labilitate matky, ktoré sa prejavujú v každodennej komunikácii, čím sa správanie matky podľa tvrdenia otca malo stať nepredvídateľným. Z týchto dôvodov, keďže nie je možné získať súhlas k prestupu na inú základnú

školu zo strany matky, otec žiadal, aby tento súhlas matky nahradil svojim rozhodnutím súd. Otec návrh zdôvodnil aj neprimeranou záťažou pre XX ročné dieťa, ktoré musí denne dochádzať do školy do D., čo jej ubere z času, ktorý by mohla venovať štúdiu, alebo voľnočasovým aktivitám, záujmovým krúžkom. Maloletá má v Z.Č. O. C. A. I. stabilné zázemie, priateľské vzťahy aj záujmové mimoškolské aktivity, ktorým sa po škole venuje. Prestup na inú školu umožní maloletej tráviť čas zmysluplnejšie ako dennými presunmi po ranných a poobedných preťažených cestách. Nebude ohrozená ani socializácia maloletej, aktuálne už má maloletá vybudované priateľstvá v blízkej lokalite školy a súčasného bydliska. Ďalej poukázal na to, že ďalším podstatným aspektom, ktorý by mal byť zohľadnený je potreba stabilizovať stav maloletej, na ktorú veľmi negatívne vplyva situácia s matkou a taktiež strach maloletej so stretávaniami sa s matkou v súčasne navštevovanej škole. Otec uviedol, že v súčasnosti maloletá navštevuje terapeuta za účelom odstránenia negatívneho dopadu situácie na psychický stav maloletej, t.j. vyhrotený vzťah s matkou, od ktorej sa maloletá po útokoch matky voči jej osobe snaží dištancovať. Podľa tvrdení otca, terapeut mal zaujať k prestupu maloletej podporné stanovisko. Nahradenie súhlasu rodiča rozhodnutím súdu je podľa názoru otca jediným možným riešením, nakoľko matka predmetný súhlas s prestupom maloletej neudelí. Má za to, že dané rozhodnutie je v záujme dieťaťa, reflektuje na potreby a zdravie maloletej, preto žiadal návrhu vyhovieť.

3. Uznesením č.k. 15P/21/2024-17 zo dňa 23.02.2024 súd ustanovil maloletej kolízneho opatrovníka - Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny A. I. a požiadal ho, aby maloleté dieťa informoval o prebiehajúcom súdnom konaní (ak je maloleté dieťa s prihladením na jeho rozumovú a vôľovú vyspelosť schopné pochopiť jeho význam) a objasnil mu dôsledky súdneho rozhodnutia vo veci.

4.1 Matka sa k pôvodnému návrhu otca na zmenu formy štúdia vyjadrila písomne dňa 11.03.2024, keď uviedla, že s návrhom otca nesúhlasí, tento je nedôvodný, nepreukázaný, predčasný, nevykonateľný a nezrozumiteľný, no najmä je založený na nepravdivých tvrdeniach otca. Poukázala na to, že otec nepredložil jediný dôkaz, ktorým by preukazoval nesúhlas matky ním požadovaným návrhom. So vzájomnej komunikácie medzi rodičmi nevyplýval žiadny jednoznačný nesúhlas ako prejav vôle matky, tak ako to predpokladá § 35 zákona o rodine. Hoci otec zákonom predpokladaným spôsobom nezisťoval u matky jej názor s individuálnym štúdiom maloletej, matka po podaní tohto návrhu v predmetnom písomnom vyjadrení vyhlásila, že rozhodne nesúhlasí s tým, aby maloletá v súčasnosti zmenila súčasnú podobu štúdia. Poukázala na obsah správy psychologičky Krajského súdu v Trnave zo zisťovania názoru maloletej zo dňa 21.02.2024 v konaní sp. zn. 15P/191/2023, kedy osobitne psychologička poukázala na primárnu potrebu socializácie dieťaťa so školským kolektívom a fungovania v takejto sociálnej rovine. Taktiež spracovanie konfliktu s matkou, na ktorý otec poukazuje, nie je dôvodom na zmenu formy štúdia, je tu potrebná len správne vedená terapia príslušným odborníkom. Poukázala tiež na to, že z obsahu správ, ktoré matka posielala maloletej rozhodne nevyplýva žiadna manipulácia, vydieranie, ani snaha ovládnuť emócie maloletej. Tvrdenia otca o tom, že maloletá má mať obrovský strach, že matka ju nasilu odvieče priamo zo školy sú zavádzajúce, absolútne nepravdivé, zjavne účelové. Nie je možné takýto prípadný úmysel matky vyvodiť zo žiadneho konania, či správania matky. Matka navrhla návrh vo veci zamietnuť a priznať jej náhradu trov konania v rozsahu 100%.

4.2 K zmenenému návrhu, ktorý bol matke doručený cestou jej právnej zástupkyne dňa 23.04.2024 s výzvou sa písomné vyjadrenie sa k nemu v lehote 10 dní, sa matka písomne nevyjadrila.

5. Z listiny predloženej matkou na pojednávaní dňa 17.05.2024, označenej ako „Odporúčanie“ vyhotovené za Základnú školu a Z. I. C. A. B. XX, D. riaditeľkou a triednou učiteľkou maloletej zo dňa 02.05.2024 (č.l. 89) vyplýva, že riaditeľstvo školy na základe konzultácie s triednou učiteľkou vydáva nasledovné odporúčanie na žiadosť matky maloletej žiačky, v ktorom uvádza, že žiačka v školskom roku 2023/24 navštevuje X.A triedu, je žiačkou školy od 03. septembra XXXX. Kolektív triedy od prvého ročníka je v podstate nemenný. Žiačka si zvykla na prostredie, na požiadavky učiteľov, avšak proces jej adaptácie do kolektívu spolužiakov bol veľmi zložitý. Zmena školy a prostredia v tomto zložitom veku vývoja maloletej by mohla nepriaznivo ovplyvniť nielen jej študijné výsledky, ale aj proces adaptácie v inom prostredí.

6. Z listiny predloženej matkou na pojednávaní dňa 17.05.2024, označenej ako „Stanovisko“ vyhotovené Mgr. H. J., bývalou triednou učiteľkou maloletej zo dňa 16.05.2024 (č.l. 90) vyplýva, že ide o prvú triednu učiteľku maloletej a k zmene školy sa vyjadruje na žiadosť matky. V stanovisku uvádza, že maloletú učila štyri roky, organizovala školské výlety aj mimoškolské aktivity pre deti z jej triedy. Začlenenie maloletej do kolektívu triedy a vytvorenie priateľstiev nebol jednoduchý proces, problematické záležitosti učiteľka

konzultovala s matkou, ktorá sa o dcéru pravidelne zaujímal. Maloletá si postupne vytvorila pevné priateľstvá, škola pre ňu znamenala stabilné zázemie. Prestup na inú základnú školu v komplikovanej rodinnej situácii nedoporučuje. Maloletá potrebuje čo najviac stabilitu, škola na ktorú si už zvykla je veľmi dôležitá ako podporné prostredie v kritických fázach rodinného života. Mohlo by dôjsť k narušeniu dlhoročných priateľstiev, zmena prostredia by mohla znamenať zhoršenie koncentrácie a mohla by nepriaznivo ovplyvniť jej štúdium a duševné zdravie.

7. Z výpisu z aplikácie Edupage predloženej matkou na pojednávaní dňa 17.05.2024 (č.l. 91) vyplýva, že v školskom roku 2022/2023 v druhom polroku mala maloletá jednu poznámku od učiteľa. V školskom roku 2023/2024 v druhom polroku za obdobie do 16.05.2024 mala maloletá sedem poznámok od učiteľov.

8. Z prehľadu známok maloletej z aplikácie Edupage predloženej matkou na pojednávaní dňa 17.05.2024 (č.l. 92) vyplýva, že v druhom polroku 2023/2024 (X.A trieda) k 16.04.2024 mala maloletá nasledovné priemery: slovenský jazyk a literatúra - X,XX, maďarský jazyk a literatúra - X,XX, anglický jazyk - X,XX, fyzika - X,XX, biológia X,XX, dejepis a geografia - X,XX, občianska náuka - X,XX, matematika - X,XX, technika a výtvarná výchova - X,XX, hudobná výchova - X,XX, a telesná a športová výchova - X,XX. V druhom polroku 2022/2023 (X.A trieda) dosiahla maloletá nasledovné priemery: slovenský jazyk a literatúra - X,XX, maďarský jazyk a literatúra - X,XX, anglický jazyk - X,XX, fyzika - nebola, informatika - X,XX, biológia - X,XX, dejepis - X,XX, geografia - X,XX, občianska náuka - nebola, matematika - X,XX, technika a výtvarná výchova - X,XX, hudobná výchova - X,XX, a telesná a športová výchova - X,XX, environmentálna výchova - X,XX.

9. Z listiny predloženej otcom na pojednávaní dňa 17.05.2024 označenej ako „Vyjadrenie“ vyhotovené za U. B. Š. P.Ó. U., Z., riaditeľkou a zároveň triednou učiteľkou Mgr. Z. C. zo dňa 14.05.2024 (č.l. 94) vyplýva, že dňa 13.05.2024 otec požiadal o poskytnutie písomného vyjadrenia v súvislosti so štúdiom, správaním a adaptáciou maloletej, ktorá navštevuje prvý ročník druhej časti prvého stupňa základného štúdia hudobného odboru s hlavným predmetom hra na klavíri ako aj prvý ročník druhej časti prvého stupňa základného štúdia výtvarného odboru základnej umeleckej školy. Maloletá dochádza na vyučovanie hry na klavíri ako aj hudobnej náuky pravidelne, s radosťou. Správa sa prirodzene, s učiteľmi i so spolužiakmi komunikuje bez obáv, triedna učiteľka ju vníma ako milé, otvorené dievča bez úzkostných prejavov. Jej adaptácia s prostredím, učiteľmi, spolužiakmi a s chodom inštitúcie prebehla rýchlo a hladko, bez akýchkoľvek problémov.

10. Z listiny predloženej otcom na pojednávaní dňa 17.05.2024 vyhotovenej za V. U. F. - F. so sídlom R. XXX/XX, A. I. vedúcou súboru Z. S. zo dňa 14.05.2024 (č.l. 95) vyplýva, že maloletá je členkou A. A. I. F. C. A. I. od začiatku januára 2024. Do tvorivej činnosti súboru, ktorý navštevujú deti vo veku od 7 do 15 rokov z rôznych základných škôl z A. I. a okolia, sa žiačka zapojila bez väčších problémov a ťažkostí. Vychádzajúc z hore uvedených skutočností by zmena kolektívu nemala spôsobiť väčšie ťažkosti pri zapojení sa do nového kolektívu.

11. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 27.05.2024 (č.l. 113) vyplýva, že dňa 24.05.2024 sa na základe predvolania na úrad dostavila maloletá v sprievode otca. Maloletá bola predvolaná, aby bola informovaná o prebiehajúcom súdnom konaní sp.zn. 15P/21/2024 a aby jej bol objasnený význam a dôsledky súdneho rozhodnutia. Maloletá uviedla, že vie o tom, že takéto konanie prebieha. Ďalej uviedla, že v decembri 2023 pri pohovore na tunajšom úrade povedala, že chce zostať u otca, a že chce navštevovať školu v Z., W.. C. A. I. (správa kolízneho opatrovníka zo šetrenia zo dňa 14.12.2023 ku konaniu sp.zn. 15P/196/2023) pričom už vtedy je bolo vysvetlené, že v prípade, ak sa rodičia nedohodnú o zmene školy, tak o tom môže rozhodnúť súd. Maloletej bolo uvedené, že ohľadom tejto veci bude vypočutá aj na súde, na čo maloletá uviedla, že trvá na tom, čo povedala a chce navštevovať školu v A. I..

12. Zo Správy U. Š. O. Z. I. C. A. B.. XX, D. zo dňa 04.06.2024 (č.l. 132) vyžiadanej súdom vyplýva, že maloletá je žiačkou ich školy od 03.09.2018. Aktuálny prospech maloletej ku dňu podania správy (04.06.2024) - priebežný priemer podľa doterajších známok S. X,XX. Za prvý polrok X. ročníka dosiahla priemer X,XX - prospela veľmi dobre. V prvom polroku tohto školského roku mala XXX vymeškaných hodín, všetky ospravedlnené zákonnými zástupcami, v druhom polroku tohto školského roku ku dňu podania správy (04.06.2024) má žiačka XXX vymeškaných hodín, všetky ospravedlnené zákonným zástupcom a lekárom. Žiačka sa v škole správa voči spolužiakom slušne, ani na hodinách nie sú

problémy s jej správaním. V jednom prípade bolo zaznamenané neslušné správanie voči vyučujúcemu. V minulom školskom roku (v X. ročníku) žiačka na prvom polroku dosiahla N. X,XX - prospela s vyznamenaním a mala XXX vymeškaných, ospravedlnených hodín. V minulom školskom roku (v X. ročníku) žiačka v druhom polroku dosiahla priemer X,XX - prospela s vyznamenaním a mala 86 vymeškaných, ospravedlnených hodín. V X. ročníku neboli so správaním žiačky žiadne problémy, ani v škole, ani na mimoškolských aktivitách. Z pohľadu triedneho učiteľa boli na plaveckom výcviku nezhody medzi dievčatami, ktoré boli s aktérmi prekonzultované a vyriešené. K adaptácii maloletej v podmienkach školy na základe postrehov učiteľov sa v správe uvádza, že na základe konzultácie s triednou učiteľkou na 1. stupni adaptácia žiačky do školského prostredia trvala dlhšie, pretože si ťažšie našla okruh priateľov. Aj na druhom stupni udržiava kamarátstvo iba s niekoľkými spolužiačkami, vytvorili si uzavretú skupinu. Pri prechode na druhý stupeň mala žiačka obavy z úspešného zvládnutia učiva, vtedy sa často sťažovala na nevoľnosť, vracanie a častejšie chýbala. Daný problém bol vždy promptne riešený s rodičmi. Žiačka sa musela naučiť samostatne pravidelne sa pripravovať na každú hodinu, akceptovať nových učiteľov a ich požiadavky.

13. Súd vo veci vykonal dokazovanie jednak výsluchom rodičov, kolízneho opatrovníka, zisťovaním názoru maloletého dieťaťa priamo súdom, oboznámením obsahu spisového materiálu, ďalej tiež listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise, predloženými účastníkmi i zadováženými súdom, oboznámením správy psychologičky Krajského súdu v Trnave zo zisťovania názoru maloletého dieťaťa, správou kolízneho opatrovníka, oboznámením sa s obsahom spisových materiálov tun. súdu sp.zn. 15P/196/2023 a 15P/191/2023. Súd vo veci vykonal pojednávanie za prítomnosti rodičov, ich právnych zástupcov i kolízneho opatrovníka, pričom vykonaným dokazovaním zistil nasledovný skutočný a právny stav veci:

14. Z listín nachádzajúcich sa v spise vyplýva, že maloleté dieťa pochádza z manželstva rodičov uvedených v záhlaví tohto rozsudku. Na tunajšom súde je na základe návrhu otca vedené konanie o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k ich maloletým deťom na čas po rozvode. Konanie je vedené pod sp.zn. 15P/191/2023, v predmetnej veci už bolo vykonané ústne pojednávanie, bol zisťovaný aj názor maloletých detí za prítomnosti psychologičky Krajského súdu v Trnave dňa 20.02.2024, v rovnaký deň sa následne aj konalo informatívne stretnutie rodičov na pôde súdu za prítomnosti psychologičky Krajského súdu v Trnave (správa na č.l. 37 spisu), ktorá uviedla, že vzťah maloletej s matkou je aktuálne narušený, čo môže súvisieť nielen s vekom maloletej, ale tiež s prežitými zážitkami a v budúcnosti môže byť pre dieťa limitujúci. Z tohto dôvodu psychologička považovala za vhodné vyhľadať maloletej odbornú pomoc v podobe legitímnej psychoterapie, za účelom spracovania prežitých udalostí. Poukázala na to, že na tomto kroku je potrebná spoluúčasť oboch rodičov. Súbežne považovala psychologička za dôležité nastaviť matke s dcérou pravidelný kontakt, ideálne na krátky čas v bezpečnom prostredí, napr. na verejnom priestranstve. Ako kľúčový aspekt pre posunutie súčasného stavu v rodine pozitívnym smerom považuje psychologička primárne zlepšenie komunikácie medzi rodičmi. Ako krajné riešenie v prípade, že sa rodičia medzi sebou nedokážu dohodnúť a nedokážu prijať práve svoju zodpovednosť za aktuálnu situáciu, psychologička odporučila znalecké dokazovanie za účelom posúdenia pravdivosti tvrdení a priblíženia nielen súčasného stavu, ale tiež ideálneho stavu, ktorý by mali rodičia pre deti spoločne vytvoriť. V predmetnej veci tiež súd nariadil rodičom a maloletým deťom výchovné opatrenie - povinnosť podrobiť sa psychologickému poradenstvu na Referáte poradensko-psychologických služieb pri Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny A. I.. V priebehu uvedeného konania sa rodičom nepodarilo dospieť k dohode o úprave práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode. Súd vo veci nariadil znalecké dokazovanie znalcom z odboru psychológia, poradenská psychológia. Za znalca súd ustanovil A.. N.. A. Č. N.. Zo spisu tunajšieho súdu sp.zn. 15P/196/2023 vyplýva, že matka podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia na úpravu práv a povinností rodičov k ich maloletým deťom na čas do rozvodu. V predmetnom konaní súd na návrh matky nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne na čas do právoplatného skončenia konania o rozvod manželstva a úpravu rodičovských práv a povinností rodičov k ich maloletým deťom na čas po rozvode rozhodol o zverení maloletých detí (zohľadniac ich názor zisťovaný priamo súdom a stanovisko psychologičky Krajského súdu v Trnave, ktorá bola pri zisťovaní názoru maloletých detí prítomná) tak, že maloletého J. Á. J. (súrodenec maloletej A.) dočasne zveril do osobnej starostlivosti matky a upravil styk otca s maloletým a maloletú A. J. dočasne zveril do osobnej starostlivosti otca a upravil styk matky s maloletou. Predmetné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňom 19.03.2024. Z obsahu poručenských spisov týkajúcich sa maloletej súd zistil, že maloletá je vo faktickej starostlivosti otca od novembra 2023 a býva s ním v rodinnom dome v Z.. Na žiadosť súdu kolízny opatrovník vo veci sp.zn.

15P/196/2023 podaním doručeným súdu dňa 14.12.2023 zaslal súdu správu zo šetrenia výchovného prostredia maloletej u otca, v ktorej uviedol, že dňa 14.12.2023 sa na úrad dostavila maloletá v sprievode jej otca na základe predvolania. Maloletá bola vypočutá bez prítomnosti jej otca, bola riadne poučená a oboznámená so svojimi právami, pričom uviedla, že navštevuje X. ročník základnej školy s vyučovacím jazykom maďarským v D., do tejto školy chodí už od prvého ročníka. Uviedla, že to bol nápad matky, aby navštevovali školu v D., lebo matka si myslí, že v hlavnom meste sú školy na lepšej úrovni ako v A. I. a v Z.. Teda celý týždeň boli v D. a cez víkend chodili do Z.. Otec nebol vždy s nimi v D., on má firmu v A. I. a pracuje tam. Uviedla, že s matkou už dlhší čas nemá ten najlepší vzťah, často ju zbila a neskutočne na ňu kričí a hovorí jej nepekné veci, napr. že za všetko môže ona, ona môže aj za to, že matka s ich otcom nemá dobrý vzťah, všetko je jej vina. S mladším bratom majú dobrý súrodenecký vzťah. Matka bratovi neubližuje, skôr ho zbožňuje a stále mu hovorí, aby nikdy nebol taký, aká je ona. Ona otcovi nikdy nepovedala, že matka ju bije a ubližuje jej. Potom 17.11.2023 sa stalo, že sa s matkou pohádali, nakoľko matke sa niečo nepáčilo, čo jej ona povedala a zbila ju veľmi a strašne škaredo jej nadávala. Krvácalo jej z nosa. Matka ju veľakrát chce telefonicky kontaktovať, ale ona jej hovor častokrát neberie. Nechce sa vrátiť k matke, chce zostať u otca a otcovi povedala, že by mohla navštevovať školu v Z., W. C. A. I.. Chodí na klavír, tanec a kreslenie do D.. Na klavír môže chodiť aj tu a tanec kam chodila, vždy nenávidela a chodila tam len preto, lebo to chcela matka a nie ona. Úrad vo svojej správe ďalej uviedol, že maloletá počas pohovoru bola komunikatívna a spolupracovala. Ďalej je tiež na tunajšom súde vedené konanie sp.zn. 15P/62/2024, v ktorom sa matka dožaduje uloženia informačnej povinnosti otcovi. V predmetnom konaní otec oznámil, že maloletá začala navštevovať terapeuta v Centre poradenstva a prevencie A. I..

15. Medzičasom súd s poukazom na participačné právo dieťaťa vykonal zisťovanie názoru maloletej a to dňa 12.06.2024 v neprítomnosti rodičov, za účasti kolíznej opatrovníčky, zákonnej sudkyne a psychologičky Krajského súdu v Trnave. Zisťovanie názoru maloletej sa realizovalo mimo pojednávaciu miestnosť s cieľom zabezpečiť pre maloletú komfortné prostredie znižujúce prípadnú negatívnu emóciu z úradného prostredia.

16. Psychologička Krajského súdu v Trnave vo svojej písomnej správe z 12.06.2024 (č.l. 145) popísala priebeh zisťovania názoru maloletej súdom, ako aj vlastné pozorovanie i odporúčanie. Psychologička uvádza, že maloletá prezentovala svoj názor otvorene, v jej pohľade dominuje túžba po zmene školy. Ako primárny dôvod maloletá uvádza vyčerpanie zo skorého vstávania a z cestovania, no spomína tiež negatívne pocity, ktoré v škole momentálne zažíva z dôvodu nepriaznivej rodinnej situácie, ktorá má byť v škole známa z informácií od matky. Psychologička tiež uvádza, že vzhľadom na vek ranej pubescencie je prirodzené, že takéto kroky zo strany matky môže dieťa vnímať negatívne, následne sa v kolektíve môže cítiť zahanbené, zo strany učiteľov, či iných dospelých. Môže pociťovať napríklad odsúdenie alebo tlak voči svojej osobe a následne mať nechť tráviť v takomto prostredí väčšinu svojho dňa. I napriek tomu, že maloletá sa snažila prezentovať dochádzanie do D. ako zásadný problém, na vedomej, či nevedomej úrovni môže mať skôr potrebu vymaniť sa z prostredia, v ktorom aktuálne môže mať „zlú povest“ a začať odznovu v prostredí, kde ju nikto nepozná a teda môže ukázať svoje najlepšie „Ja“. Podľa psychologičky je pochopiteľné, že ak dieťa zmení svoj režim a musí vstávať každý deň o štyridsať minút skôr, môže byť takáto zmena výrazne vyčerpávajúca. V rámci adaptačného procesu sa maloleté deti dokážu častokrát takýmto situáciám postupne prispôbiť. Proces adaptácie u maloletej je však sťažený vzhľadom na jej mimoškolské aktivity, ktoré pravidelne navštevuje. Cestovanie viackrát do dňa, opakované presuny medzi školou, domácnosťou otca a krúžkami, môžu v dieťati vyvolať pocit, akoby „nikdy nebolo doma“, a teda u neho môže absentovať stabilita domáceho prostredia. Z toho dôvodu môže byť pre ňu dochádzanie do D. náročnejšie, nielen po fyzickej, ale tiež po psychickej stránke. K problematike adaptácie sa na nové prostredie psychologičky uviedla, že maloletá sa nedávno adaptovala na nový kolektív v krúžkoch, neavizovala žiadne problémy v tejto oblasti a sama hodnotila, že si dokáže zvyknúť na nové prostredie. Nikdy z jej pohľadu neevidovala v tomto smere problémy. Zároveň psychologička zhrnula, že v súčasnej rodinnej situácii nevyklučuje, že by prípadná zmena školy mohla byť pre maloletú vhodná. Maloletá sa môže aktuálne nachádzať v emocionálne ťažkom období. Rozchod rodičov môže byť pre ňu náročným milníkom i bez toho, aby ju, jej správanie, či rodinu posudzovali alebo komentovali cudzí ľudia. Psychologička dala do pozornosti, že počas praxe sa často stretávame s tým, že školské prostredie a kolektív kamarátov môže byť pre maloletých miestom, kde môžu „uniknúť z reality“, ktorú môžu denne zažívať prostredníctvom konfliktu rodičov. Tým, že spisové materiály obsahujú vyjadrenia zo školy maloletej, je pravdepodobné, že učitelia sú informovaní o rozvoje rodičov, a teda tiež o náročnej situácii, ktorú deti momentálne prežívajú. Takýto zásah do súkromia maloletých nemusí byť vždy vhodným, naopak môže byť v rozpore s ich najlepším záujmom a zachovaním duševnej pohody.

Psychologička záverom zhrnula, že je na zodpovednosti rodičov zväziť, nakoľko ich konanie môže ovplyvniť prežívanie a fungovanie detí v tak dôležitej sociálnej inštitúcii, akou je školské zariadenie. Aktuálna potreba dištancovania sa od negatívneho prostredia, ktorou súčasná škola v jej pohľade môže byť, sa javí byť pochopiteľná a môže byť pre dieťa vhodná. Rozhodnutie v danej veci však psychologička ponechala na zvážení súdu v prípade, ak sa rodičia o zmene školského zariadenia nedohodnú ani po oboznámení sa s názorom maloletej.

17.1 Na pojednávaní dňa 17.05.2024 sa právna zástupkyňa matky vyjadrila k zmenenému návrhu otca a uviedla, že s týmto nesúhlasí. Poukázala na to, že otec nijako nepreukázal a v tomto smere ani nenavrhol vykonať žiadne dokazovanie, ktoré by odôvodňovalo potrebu zmeny školského zariadenia. K dôvodom otca uvádzaným v jeho zmenenom návrhu vo vzťahu k ním uvádzanej neprimeranej záťaži maloletej z dôvodu dochádzky do školského zariadenia v Bratislave poukázala na to, že čas takto strávený na ceste nie je neobvyklým, bežne deti cestujú do školy aj rovnaký čas. K argumentácii otca, že maloletá by mala mať vybudované v aktuálnom bydlisku priateľské vzťahy a mimoškolské aktivity uviedla, že nejde o žiadne stabilné vzťahy, nakoľko za obdobie pár mesiacov, odkedy je maloletá v starostlivosti otca, nie je objektívne možné si takéto vzťahy vytvoriť. Blízke priateľské vzťahy má maloletá založené v D.. Rovnako blízke vzťahy mala maloletá aj s tými, s ktorými sa podieľala na mimoškolských aktivitách v D., no na ktorých sa už nezúčastňuje a to práve z dôvodu cielenej izolácie maloletej od jej pôvodného prostredia v D.. Poukázala na to, že je podstatné skúmať, či je v objektívnom záujme maloletej, aby pretrhla všetky sociálne väzby C. D., k jej spolužiakom a učiteľom. Poukázala na vyjadrenie základnej školy, ktorú maloletá aktuálne navštevuje zo dňa 02.05.2024 (viď ods. 5 tohto odôvodnenia) ako aj na stanovisko bývalej triednej učiteľky maloletej zo dňa 06.05.2024 (viď ods. 6 tohto odôvodnenia) a tiež na to, že v druhom polroku školského roka maloletá dostala množstvo poznámok a zhoršili sa jej známky (výpis z aplikácie Edupage - viď ods. 7 a 8 tohto odôvodnenia), zmena školy však nie je riešením. Matka má za to, že zmena školského prostredia nie je v objektívnom záujme maloletej, ktorá len v priebehu niekoľkých mesiacov zmenila aj rodinné prostredie a ďalšia zmena by len prehĺbila psychický stav maloletej v negatívnom smere.

17.2 Právny zástupca otca na uvedenom pojednávaní v rámci svojho prednesu poukázal na to, že maloletá navštevuje krúžky v mieste svojho aktuálneho bydliska, poukázal na obsah otcom predložených listín - vyjadrenie riaditeľky U. C. Z. (viď ods. 9 tohto odôvodnenia) a vedúcej divadelného súboru (viď ods. 10 tohto odôvodnenia), podľa názoru otca je maloletá dobre adaptovaná v súčasnom bydlisku, v tomto prostredí chce žiť aj naďalej, má tu vytvorené priateľstvá, ktoré sú stabilné. Poukázal tiež na to, že otec rezolútne odmieta tvrdenia, že by cielene izoloval maloletú od stabilného prostredia v D..

17.3 Otec na pojednávaní vypovedal, že na návrhu v znení jeho zmeny tak ako bola pripustená trvá. Uviedol, že je viacero dôvodov, pre ktoré trvá na tom, aby maloletá navštevovala základnú školu v A. I.. Zastáva názor, že maloletá zbytočne chodí do takto vzdialenej školy, nakoľko škola v A. I., ktorá je bližšie, vie poskytnúť rovnakú kvalitu vzdelávania ako škola, ktorú maloletá teraz navštevuje. Poukázal na to, že tak súčasná škola ako aj základná škola v A. I. sa pravidelne umiestňujú v prvých troch priečkach v rebríčku najlepšie hodnotených základných škôl s vyučovacím jazykom maďarským. Poprel tvrdenie matky o tom, že by matka nevedela do akej školy by chcel maloletú prepísať, resp. že má vôbec záujem maloletú prepísať do inej školy, nakoľko v tomto smere prebehla medzi rodičmi sms komunikácia, pričom reakcia matky bola taká, že by súhlasila s tým, aby maloletá bola preradená do americkej školy v Š., ktorá má oproti iným školám podľa matky najvyššiu kvalitu. Pokiaľ by išlo o šamorínsku školu, matka nemala so zmenou základnej školy žiaden problém. Ďalším dôvodom, pre ktorý otec navrhuje zmenu školského zariadenia má byť podľa otca skutočnosť, že matka má ovplyvňovať súčasnú triednu učiteľku maloletej a taktiež vplývať na ostatných rodičov, spolužiakov v triede a takisto aj na maloletú. Otec uviedol, že samotná maloletá dostáva takúto spätnú väzbu od detí ako aj od rodičov detí. Nesúhlasí s tvrdením, že zmena školy pre maloletú je v súčasnosti nevhodná, pretože sa zmenilo jej rodinné prostredie, práve naopak, otec zastáva názor, že práve preto je pre maloletú zmena školy dôležitá, pretože matka porobila v pôvodnom prostredí školy veľa neprijemností. K matkou namietanému údajnému zhoršenému prospechu maloletej otec uviedol, že minuloročný prospech dcéry bol X,XX a toho času je X,XX. V predloženom výpise z aplikácie Edupage má maloletá z fyziky jednu Š., avšak aktuálne už dostala z písomky S. a z dejepisu podľa výpisu má mať dve T., avšak aktuálne už dostala Ď. S., ktoré tam uvedené nie sú. Maloletá teda má taký istý príemer, aký mala na polroku. Poukázal na to, že v sms komunikácii s matkou v období, keď navrhol zmenu študijného plánu pre maloletú, mu matka napísala, že zmena študijného plánu je vylúčená, ale súhlasila by s tým, keby maloletá začala chodiť do americkej školy C. Š.. Ostatné školy v okolí matka neakceptovala, nakoľko nie sú natoľko kvalitné, ako Základná škola na A. B. C. D., ktorú maloletá toho času navštevuje.

17.4 Matka na pojednávaní vypovedala, že otázka výberu školy, s cieľom vybrať najkvalitnejšiu školu pre obidve deti, bola v ich rodine pravidelnou témou a ako rodičia sa spoločne rozhodli zapísať obe deti na Základnú školu na A. B. C. D. z dôvodu kvality. Poukázala na to, že kým nebola vybudovaná diaľnica, dochádzali s deťmi A. D., pričom cesta trvala do dvoch hodín. Potvrdila, že rodičia si medzi sebou vymenili sms správy a zamýšľali sa nad zmenou školy, ale bolo to len hypotetické. V minulosti aj maloletá sama uvádzala, že by rada chodila na anglickú školu. Túto komunikáciu navodili aj z toho dôvodu, že v Š. žije stará matka zo strany matky a ďalšia rodina matky. Komunikácia prebehla 07.03.2024 a matka uviedla, že v tom čase by s prestupom maloletej do školy v Š. bez problémov súhlasila, avšak vtedy ešte nemala vedomosť o tom, že by jej to neprospelo. Matka uviedla, že keď sa dozvedela, že bol v tomto konaní podaný návrh otca na zmenu a že otec už nežiada nahradiť súhlas pri individuálnom študijnom pláne, ale pri zmene školského zariadenia, matka požiadala o stanovisko k otcom zamýšľanej otázke prestupu základnú školu, ktorú maloletá navštevuje. V rámci výsluchu matka uviedla, že s návrhom otca na prestup maloletej na základnú školu v A. I. nesúhlasí. Poukázala na to, že sa dozvedá také informácie, že maloletá nerešpektuje pokyny učiteľov, alebo že opustila školu bez vedomia učiteľa, preto matka žiadala doplniť dokazovanie vyžiadaním aktuálnej podrobnejšej správy o prospechu maloletej a o vývoji správania sa maloletej. Matka poukázala na to, že s touto školou má dobré vzťahy, býva v D. a je k dispozícii v prípade, ak by sa niečo stalo. Zaujíma sa o študijné záležitosti, o psychický stav dieťaťa ako aj o priateľské vzťahy k učiteľom, pričom keby maloletá chodila do školy v A. I., nebola by takto k dispozícii. Podľa názoru matky nápad so zmenou školy pochádza od otca, pričom meniť školu za súčasnej situácie je podľa názoru matky predčasné aj vzhľadom k tomu, že zverenie maloletej do osobnej starostlivosti otca je dočasné, na čas do rozvodu manželstva. Matka zastáva názor, že zmenou školy dôjde aj k tomu, že sa maloletá nebude tak často stretávať so svojim bratom. Matka uviedla, že nemôže byť pravdou, že maloletá by sa mala báť stretnúť sa s matkou na pôde školy, pretože doposiaľ sa náhodne stretli len dvakrát a matka s ňou ani neprehovorila. Záverom matka zhrnula, že s prestupom dcéry nesúhlasí, nakoľko aktuálne už vie, aké je odporúčanie súčasnej školy a triednej učiteľky a že je dôležité pre maloletú aspoň jediné stabilné zázemie v tomto procese. Ako ďalší dôvod uviedla to, že maloletá nemá v Z. kamarátky a tá kamarátka z Gabčíkova, s ktorou sa poznajú ešte zo škôlky, tá do školy v Z. nechodí. Poukázala na to, že otec nechodí na rodičovské združenia, čo matka považuje za veľmi nezodpovedné zo strany otca.

18. V písomnom vyjadrení zo dňa 26.06.2024 (č.l. 150) otec poukázal na článok 12 Dohovoru o právach dieťaťa a uvádza, že je potrebné nie len vypočuť názor dieťaťa, ale naň aj účinným spôsobom reflektovať a podľa možností sa k názoru maloletého dieťaťa, vzhľadom k jeho rozumovej vyspelosti, prikloniť. Maloletá je schopná vyjadriť svoje potreby a to je potreba zmeny školského zariadenia nielen z dôvodu enormne zaťažujúceho cestovania, ale hlavne a v neposlednom rade z dôvodu situácie v škole, nakoľko matka komunikuje na pôde školy s pedagógmi a rodičmi spolužiakov maloletej situáciu v rodine, a to nepravdivo, čím maloletá začína strácať kontakt dokonca aj s najlepšou priateľkou a zároveň tým matka vytvára situáciu, kedy maloletá nemá šancu uniknúť pred nepriaznivou a zaťažujúcou realitou do sveta priateľstva, čím pre maloletú prestáva byť škola bezpečným miestom. Poukázal na to, že podľa správy základnej školy vyžiadanej súdom zo dňa 04.06.2024 maloletá stále patrí medzi výborných študentov s dobrým prospechom a správa taktiež vylučuje nepravdivé tvrdenie o zlom správaní maloletej na pôde školy, keď škola zaznamenala ojedinelý prípad neslušného správania sa voči vyučujúcemu. Nejde teda o pravidlo, ani bežnú súčasť školského života maloletej. Zo správy taktiež nevyplýva, že by maloletá nebola schopná budovať si priateľstvá alebo úspešne absolvovať proces adaptácie. Otec zastáva názor, že maloletá preukázala, že pokiaľ žije v pokojnom a bezpečnom prostredí je schopná nielen napredovať v úspešnom štúdiu, ale si aj nájsť nových priateľov a začleniť sa bez problémov do nových krúžkov.

19.1 Na pojednávaní dňa 13.08.2024 právna zástupkyňa otca uviedla, že otec sa v celom rozsahu pridriava zmeneného návrhu, obsahu jeho výsluchu a poukázala na to, že maloletá už v decembri 2023 pri jej prvom pohovore na úrade práce uvádzala, že by chcela zmeniť školské zariadenie. Uvádzala tak aj pri ďalšom pohovore vo februári 2024 a tiež v máji 2024. Poukázala na to, že maloletá tento mesiac dovŕši XX rokov a je pevne rozhodnutá, že je potrebné zmeniť školu. Z predložených listín vyplýva, že maloletá si nepohoršila na prospechu, plne sa zapája do mimoškolských aktivít. Zastáva názor, že v predmetnej veci bolo vykonaných dostatok dôkazov, aby súd mohol o návrhu otca rozhodnúť. Právna zástupkyňa otca, apelujúc na záujem maloletej ako aj na tú skutočnosť, že od septembra 2024 by maloletá mala opäť nastúpiť do školy, navrhla, aby súd vo veci rozhodol aj s nariadením predbežnej vykonateľnosti tohto rozhodnutia. Uviedla, že snahy zo strany matky v tom smere, že by bolo potrebné vyčakať na závery znaleckého dokazovania, ktoré bolo nariadené v rozvode konaní sú irelevantné z hľadiska predmetu

tohto konania. Poprela, že by bol návrh podávaný predčasne a uviedla, že v čase, keď otec podával pôvodný návrh na zmenu študijného programu, bol podľa názoru otca psychický stav dieťaťa taký, že otec vyhodnotil, že dieťa potrebuje individuálny študijný plán, no napokon sa zásluhou otca psychický stav dieťaťa natoľko zlepšil, že dieťa zvláda školskú dochádzku. Otec dieťaťu zabezpečil kludné rodinné zázemie a psychickú pohodu, aby sa mohla venovať aj svojim povinnostiam, ktoré zvláda.

19.2 Na pojednávaní dňa 13.08.2024 právna zástupkyňa matky uviedla, že matka naďalej nesúhlasí s návrhom otca, nielen z dôvodu jeho predčasnosti a nedôvodnosti, ale aj z dôvodu, že tvrdenia v ňom obsiahnuté, nie sú pravdivé. Zdôraznila, že súčasná úprava zverenia a styku je len úpravou dočasného charakteru a je veľký predpoklad, že keď príde k trvalému rozhodnutiu o týchto otázkach, môže sa stať, že pri pretrvávajúcej nezhode rodičov aj o tejto otázke bude potrebné opätovne rozhodovať autoritatívne. Poukázala na to, že zmenou školy bude maloletá vrhnutá do úplne nového prostredia, ktoré je veľmi odlišné a nemožno ho prirovnávať ku krúžkom, či mimoškolských aktivitám, ktoré si maloletá sama navolila, pretože tu jej nevystávajú žiadne povinnosti, nie je konfrontovaná s učiteľmi, s novým kolektívom, s vyučovacím procesom. Poukázala na to, že predstava maloletej o tom, že nástupom na novú školu nebude škola informovaná o jej súčasnom rodinnom stave, vypovedá o naivite maloletej vzhľadom k jej veku, nakoľko matka bude naďalej uplatňovať svoje práva informovať sa o stave vzdelávacieho procesu, pretože v súčasnosti je zjavné, že otec jej tieto informácie podávať nebude a maloletá takisto nie. Apelovala na otca, aby sa snažil o obnovenie vzťahu dcéry a matky a nevyvíjal kroky, ktoré smerujú k ich ešte väčšiemu odcudzeniu. K argumentácii právnej zástupkyne otca o tom, že v súčasnosti má maloletá dobrý prospech v škole len vďaka výchove otca a jeho pôsobeniu na maloletú uviedla, že maloletá mala takýto prospech aj v predchádzajúcich ročníkoch, kde sa jej primárne venovala matka. Napriek tomu, že je povinnosťou súdu prihliadnuť na názor dieťaťa, práve súd musí zvážiť, či je vhodné a v záujme dieťaťa urobiť tak radikálny krok a zmeniť školské zariadenie, všetky doteraz vytvorené väzby pretrhnúť a to z dlhodobého hľadiska v záujme maloletej. S predbežnou vykonateľnosťou matka nesúhlasí, nakoľko návrh považuje za predčasný a v danej chvíli aj za morálne nevhodný.

19.3 Na pojednávaní dňa 13.08.2024 kolízna opatrovníčka uviedla, že maloletú považuje za veľmi inteligentné dieťa, ktoré viackrát vyslovilo názor na zmenu školy a trvá na tom. Podľa názoru kolíznej opatrovníčky, poukazujúc na zistený názor dieťaťa ako aj na jeho vek, nie je možné na sto percent tvrdiť, či zmena školy je alebo nie je v jej záujme. Avšak maloletá zmenu školy berie ako hotovú vec a veľmi si to praje. Kolízna opatrovníčka opakovane poukázala na vek maloletej a na jej rozumovú vyspelosť a uviedla, že aktuálne by so zmenou školy súhlasila. Je potrebné maloletej dať priestor na to, aby zmenu školy mohla vyskúšať, maloletá viackrát na úrade práce aj pred psychologičkou vyslovila svoj názor a žela si, aby školu mohla zmeniť. K otázke otcom navrhovanej predbežnej vykonateľnosti rozhodnutia súdu kolízna opatrovníčka uviedla, že zotrváva na tom, že ona zastupuje maloletá dieťa a jeho záujem a opätovne poukázala na to, že dieťa je už takmer vo veku XX rokov a má právo vysloviť svoj názor, ktorý opakovane uvádzalo pri pohovoroch na úrade práce ako aj pri zisťovaní názoru na súde.

20.1 Titulom záverečnej reči právna zástupkyňa otca uviedla, že sa pridrižiava všetkých doterajších písomných podaní a ústnych prednesov a žiada, aby súd zmenenému návrhu vyhovel a nariadil predbežnú vykonateľnosť rozhodnutia.

20.2 Právna zástupkyňa matky titulom záverečnej reči zotrvala na doterajších písomných podaniach a ústnych prednesoch, opätovne dala do pozornosti, že maloletá má v súčasnej škole vybudované vzťahy k spolužiakom, je jej dobre známy vyučovací proces, má pozitívny vzťah s učiteľmi, čo má veľmi pozitívny vplyv na jej osobný rast a pocit zázemia. Navyše túto školu navštevuje aj jej mladší súrodenec a táto každodenná interakcia s bratom je vzhľadom na súčasný rodinný stav veľmi žiadúca. Zmena školy by v súčasnej situácii nebola v záujme maloletej a to nielen z dôvodu narušenia stabilného známeho prostredia, ktoré je maloletej blízke, ale aj z dôvodu ešte väčšieho odcudzenia a pretrhnutia väzieb medzi priateľmi, súrodencami a v neposlednom rade aj spoločných väzieb medzi matkou a dcérou. Dodala, že maloletá neuviedla žiadny podstatný dôvod, prečo by bolo podľa nej potrebné zmeniť školu, okrem ranného vstávania, ktoré bolo posledných šesť rokov rovnaké a záujmu matky o jej osobu, ktorá sa v škole pravidelne informuje o tom, ako sa jej dcére darí, keďže nemá žiadne informácie od otca, ani od maloletej. To, že v súčasnosti maloletá vníma záujem matky negatívne až otravné, nie je vzhľadom na jej pubertálny vek nič neobvyklé. Práve naopak, vedomosť maloletej o tom, že sa o ňu jej matka zaujíma a že jej na nej záleží, je pre jej budúci vývoj pozitívny. Návrh otca matka považuje za predčasný a nedôvodný a preto navrhla súdu, aby tento návrh zamietol a priznal matke náhradu trov v rozsahu 100 %.

20.3 Právom záverečnej reči kolízna opatrovníčka uviedla, že u maloletej aktuálne dominuje túžba po zmene školy. V jej aktuálnej rodinnej situácii ani kolízna opatrovníčka nevyklučuje, rovnako ako to uviedla

aj psychologička, že zmena školy by pre maloletú mohla byť vhodná a navrhla preto, aby súd návrhu otca vyhovel.

21. V čl. 24 Charty základných práv Európskej únie ods. 2 je zakotvené, že pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa.

22. Podľa čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa prijatého dňa 20. novembra 1989 v New Yorku podpísaného v mene Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky v New Yorku 30. septembra 1990, ktorý pre Českú a Slovenskú Federatívnu Republiku nadobudol platnosť v súlade so svojim článkom 49 ods. 2 dňom 6. februára 1991, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

23. Podľa článku 18 Dohovoru o právach dieťaťa štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, vynaložia všetko úsilie na to, aby sa uznala zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. Rodičia alebo v zodpovedajúcich prípadoch zákonní zástupcovia, majú prvotnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. Základným zmyslom ich starostlivosti musí pritom byť záujem dieťaťa.

24. V zmysle čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky je garantované právo rodičov vychovávať a starať sa o svoje deti, naopak deťom sa zaručuje právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Podobne Dohovor o právach dieťaťa ukladá zmluvným štátom povinnosť vynaložiť všetko úsilie na to, aby sa uznala zásada, že sú to rodičia, ktorí majú spoločnú a rovnakú prvotnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa, pričom zmyslom ich starostlivosti musí byť záujem dieťaťa. Osobná starostlivosť sa poskytuje dieťaťu v rodine a predstavuje ju starostlivosť o stravu, bývanie, ošatenie, zabezpečenie lekárskej starostlivosti, školskej dochádzky, mimoškolských aktivít dieťaťa a iné.

25. Záujem dieťaťa je prezentovaný jeho právom na zachovanie totožnosti, rodinných vzťahov v súlade s jeho právom na starostlivosť svojich rodičov.

26. V zmysle čl. 5 zákona č. 36/2005 Z.z o rodine (ďalej len „zákon o rodine“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú.

27. Podľa § 28 ods. 1, ods. 2 zákona o rodine súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa, b) zastupovanie maloletého dieťaťa, c) správa majetku maloletého dieťaťa. Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

28. Podľa § 35 zákona o rodine ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

29. Podľa § 20 ods. 5 zákona č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „školský zákon“) žiak plní povinnú školskú dochádzku v základnej škole v školskom obvode, v ktorom má trvalý pobyt (ďalej len „spádová škola“), ak zákonný zástupca pre svoje dieťa nevyberie inú základnú školu. Žiak môže plniť povinnú školskú dochádzku v inej ako spádovej škole, ak ho riaditeľ tejto školy prijme na základné vzdelávanie.

30. Podľa § 31 ods. 1 školského zákona v priebehu plnenia povinnej školskej dochádzky v základnej škole môže žiak základnej školy na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu alebo zástupcu zariadenia prestúpiť do inej základnej školy. O prestupe žiaka rozhoduje rozhodnutím o prijatí žiaka prestupom riaditeľ základnej školy, do ktorej sa žiak hlási. Rozhodnutie o prijatí žiaka prestupom nie je rozhodnutím o prijatí žiaka. Na základe žiadosti zákonného zástupcu žiaka alebo žiadosti zástupcu zariadenia a odporúčania lekára so špecializáciou všeobecné lekárstvo alebo odporúčania zariadenia poradenstva a prevencie môže riaditeľ základnej školy rozhodnúť o prestupe žiaka aj do nižšieho ročníka.

31. Podľa ust. § 43 ods. 1 zákona o rodine maloleté dieťa má právo vyjadriť samostatne a slobodne svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté (napr. veci týkajúce sa prípravy na budúce povolanie a pod.). Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

32. Podľa ust. § 38 ods. 1, ods. 2 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej aj len „C.m.p.“) ak je účastníkom maloletý, ktorý je schopný vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne (1). Názor maloletého zisťuje súd spôsobom zodpovedajúcim jeho veku a vyspelosti. Podľa povahy vecí zisťuje súd názor maloletého bez prítomnosti iných osôb (2).

33. Podľa ust. § 2 ods. 1 C.m.p., na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (ďalej aj len „C.s.p.“), ak tento zákon neustanovuje inak.

34. Podľa ust. § 233 C.s.p., v zmysle ktorého na návrh strany, ktorej by inak hrozilo nebezpečenstvo ťažko nahraditeľnej alebo značnej škody alebo inej ujmy, súd môže vo výroku rozsudku vysloviť, že rozsudok je vykonateľný doručením; taký výrok sa na účely odvolania považuje za uznesenie.

35. Vzhľadom na vyššie uvedené tak v predmetnom konaní tunajší súd (po pripustení zmeny návrhu) rozhodoval o návrhu otca na udelenie súhlasu namiesto matky k podaniu písomnej žiadosti o prestup maloletej, t.j. k zmene základnej školy, ktorú maloletá navštevuje, teda o otázke týkajúcej sa podstatných vecí súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, na ktorej sa rodičia nevedia dohodnúť. Súčasne, na návrh otca, sa súd zaoberal i otázkou navrhovanej predbežnej vykonateľnosti rozsudku.

36. Rodičovské práva a povinnosti majú obidvaja rodičia v rovnakom rozsahu, pokiaľ niektorý z nich nebol v týchto právach obmedzený, alebo mu neboli odňaté, či pozastavené (čo však nie je daný prípad). Obsahom týchto práv a povinností je s ohľadom na vyššie citované právne predpisy starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa, jeho zastupovanie a správa majetku, pričom rodičia vždy musia postupovať pri ich výkone tak, aby chránili záujmy svojho dieťaťa. Zákon o rodine rozlišuje medzi tzv. bežnými vecami súvisiacimi s výkonom rodičovských práv a povinností a podstatnými vecami. Z citovaného ust. § 35 vyplýva, že pri podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností sú rodičia povinní sa dohodnúť. Podstatným rozhodnutím vo veci maloletého dieťaťa treba rozumieť také rozhodnutie rodiča, ktoré svojim obsahom a dôsledkami výrazne zasahuje do výkonu rodičovských práv a povinností druhého rodiča a súčasne má výrazný vplyv na záujem samotného dieťaťa. Pri rozhodovaní rodičov o bežných veciach, súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, sa podľa zákona nevyžaduje dohoda rodičov (i keď sa predpokladá), a každý z rodičov môže vykonávať v týchto bežných veciach rodičovské práva a povinnosti sám a prijímať v týchto veciach rozhodnutia bez vyžadovania súhlasu druhého rodiča. Pokiaľ však ide o podstatné veci súvisiace s výkonom rodičovských práv a povinností, a to aj keď rodičia nežijú spolu a dieťa je zverené jednému z nich, tu sa vyžaduje, aby sa rodičia dohodli a pokiaľ to nie je možné, ktorýkoľvek z rodičov môže podať na súd návrh, kedy dohoda rodičov o tejto podstatnej veci, ku ktorej rodičia nemôžu dospieť, bude v zmysle ustanovenia § 35 Zákona o rodine nahradená autoritatívnym rozhodnutím súdu.

37. Vyššie citované ustanovenie § 35 zákona o rodine tak umožňuje rodičom obrátiť sa na súd v prípade, že sa nedohodnú o tzv. podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností. Čo sa ex lege považuje za podstatnú vec súvisiacu s výkonom rodičovských práv a povinností zákon uvádza iba demonštratívne. Keďže výpočet nie je taxatívny, posúdenie, či ide podstatnú vec súvisiacu s výkonom rodičovských práv a povinností alebo o bežnú vec, závisí od úvahy súdu. Uvedený výpočet (vystaňovanie maloletého dieťaťa do cudziny, správa majetku maloletého dieťaťa, štátne občianstvo maloletého dieťaťa, udelenie súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti, o príprave na budúce povolanie) však aspoň sčasti objasňuje charakter podstatných vecí práve prostredníctvom uvedených príkladov. Ako prvú skutočnosť pred meritórnym rozhodovaním, musel teda súd vyhodnocovať existenciu hmotnoprávnej podmienky na to, aby o veci vôbec mohol rozhodovať, t.j. či predmet nezhody rodičov predstavuje podstatnú otázku výkonu rodičovských práv a povinností, pričom práve v zmysle vyššie uvedeného mal za to, že výber základnej školy na plnenie povinnej školskej dochádzky maloletého dieťaťa, resp. jej zmena, predstavuje podstatnú otázku, o ktorej sa rodičia

musia dohodnúť, resp. pri nezhode rodičov, súd na návrh jedného z nich autoritatívne po vykonanom dokazovaní rozhodne o uvedenej otázke.

38. Hlavná zodpovednosť za výchovu bola už od nepamäti na rodičoch, no rodinnú výchovu podporujú a dopĺňajú aj školské inštitúcie. Rodina je základnou istotou, kde by mali byť dieťaťu uznané jeho práva. Rodičia by mali dieťaťu pre dobrý rozvoj poskytnúť plnohodnotné prostredie s dostatočným množstvom podnetov a dostatočných materiálnych prostriedkov pre ich vývin. Právo na výber školy a typu školy, právo na takú výchovu a vzdelanie, ktoré najviac zodpovedá individuálnym schopnostiam a záujmom detí.

39. Súd zo zisteného skutočného a právneho stavu veci a z vykonaného dokazovania dospel k záveru, že návrh otca (po pripustení jeho zmeny) je dôvodný a preto je potrebné mu vyhovieť. Predmetom konania bola nezhoda rodičov ohľadom prestupu maloletej do inej základnej školy, v ktorej bude maloletá pokračovať v plnení povinnej školskej dochádzky.

40. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že tunajší súd v konaní sp.zn. 15P/196/2023 maloletú dočasne zveril do osobnej starostlivosti otca a upravil styk matky s maloletou. Maloletá fakticky od polovice novembra 2023 býva v domácnosti s otcom v rodinnom dome v Z.. Maloletá má aktuálne takmer XX rokov, je žiačkou základnej školy, ukončila X. ročník. Otec žiadal po pripustení zmeny návrhu nahradiť súhlas matky s prestupom maloletej na základnú školu v A. I. z dôvodov popísaných vyššie. Matka s jeho návrhom nesúhlasí, dôvody sú uvedené taktiež vyššie v odôvodnení tohto rozsudku. Počas zisťovania názoru maloletej s poukazom na jej participačné právo, za účasti psychológa, s cieľom riešiť situáciu v súlade s najlepším záujmom dieťaťa bolo zistené, že maloletá si praje, aby mohla začať navštevovať základnú školu v blízkosti svojho bydliska. Počas pohovoru na súde dieťa prezentovalo svoj názor otvorene, v jej pohľade na vec dominovala túžba po zmene školy. Pranie maloletej odznelo už v decembri 2023, keď kolízny opatrovník vo svojej správe adresovanej súdu v decembri 2023 uviedol, že maloletá otcovi povedala, že by mohla navštevovať školu v Z.Č., resp. v A. I., táto túžba dieťaťa je tak dlhodobá. Počas pohovoru maloletá ako primárny dôvod k zmene školy uvádza vyčerpanie zo skorého vstávania a z cestovania, no spomína tiež negatívne pocity, ktoré v škole momentálne zažíva z dôvodu nepriaznivej rodinnej situácie, ktorá má byť v škole známa z informácií od matky. Ako to zhrnula psychologička, aj s ohľadom na aktuálny vek dieťaťa je prirodzené, že takéto kroky zo strany matky môže maloletá vnímať negatívne a následne sa v kolektíve môže cítiť zahanbená. Môže tak pociťovať napríklad odsúdenie alebo tlak voči svojej osobe a následne mať nechúť tráviť v takomto prostredí väčšinu svojho dňa. Psychologička vyzozorovala, že na vedomej, či nevedomej úrovni môže mať maloletá skôr potrebu vymaniť sa z prostredia, v ktorom aktuálne môže mať „zlú povest“ a začať odznovu v prostredí, kde ju nikto nepozná a teda môže ukázať svoje najlepšie „Ja“. Cestovanie viackrát do dňa, opakované presuny medzi školou, domácnosťou otca a krúžkami, môžu v dieťati vyvolať pocit, akoby „nikdy nebolo doma“, a teda u neho môže absentovať stabilita domáceho prostredia. Z toho dôvodu môže byť pre ňu dochádzanie do D. náročnejšie, nielen po fyzickej, ale tiež po psychickej stránke. K problematike adaptácie sa na nové prostredie sa súd stotožňuje s názorom psychologičky, nakoľko je podporený i výsledkami ostatného vykonaného dokazovania a to, že maloletá sa nedávno adaptovala na nový kolektív v krúžkoch, neavizovala žiadne problémy v tejto oblasti a rovnako tak sa vyjadrila aj U. B. Š. C. Z., či vedúca divadelného súboru. Maloletá sama počas pohovoru zhodnotila, že si dokáže zvyknúť na nové prostredie, čo sa ukázalo ako súladné s vykonaným dokazovaním. Počas zisťovania názoru maloletá uviedla, že v súčasnom bydlisku má kamarátov, navštevuje tu viaceré krúžky, kde si postupne vytvorila priateľstvá. Udržiava aj kontakty so spolužiačkami z aktuálnej základnej školy. Z prestupu obavy nemá, veľmi si ho praje. Zo správy zo základnej školy vyžiadanej súdom v konaní na návrh matky vyplynulo, že prospech maloletej je veľmi dobrý, je porovnateľný s predchádzajúcimi rokmi, dochádzka taktiež. Žiačka sa podľa správy v škole správa voči spolužiakom slušne, ani na hodinách nie sú problémy s jej správaním. Správanie maloletej na pôde školy tak je, až na ojedinelý prípad, vyhovujúce. Psychologička zhrnula, že v súčasnej rodinnej situácii nevyklučuje, že by prípadná zmena školy mohla byť pre maloletú vhodná. Školské prostredie a kolektív kamarátov môže byť pre maloletú miestom, kde môže „uniknúť z reality“, ktorú môže denne zažívať prostredníctvom konfliktu rodičov. Škola by mala pre maloleté dieťa predstavovať stabilné zázemie. Aktuálna potreba dištančovania sa od negatívneho prostredia, ktorou súčasná škola v jej pohľade môže byť, sa javí byť podľa názoru psychologičky pochopiteľná a môže byť pre dieťa vhodná. I z pohľadu súdu prípadná potreba dištančovania sa maloletej od negatívneho prostredia, ktorým súčasná škola pre ňu môže byť, je spôsobilá prameniť tiež z iniciatívy rodičov kontaktovať pedagógov, či už súčasných alebo aj predchádzajúcich, a žiadať od nich správy o maloletej.

I kolízna opatrovníčka uviedla, že u maloletej aktuálne dominuje túžba po zmene školy. Ani kolízna opatrovníčka nevylúčila, zhodne so závermi psychologičky, že v aktuálnej rodinnej situácii maloletej, zmena školy by pre maloletú mohla byť vhodná a navrhla preto návrhu otca vyhovieť. Zároveň prestupom maloletej na základnú školu uvedenú vo výroku I. bude zabezpečená aj kontinuita v úrovni kvality vzdelávania, ktorá sa doteraz maloletej dostávala.

41. Akokoľvek, zhodnotiac výsledky vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že v danom prípade boli dané podmienky na postup podľa cit. ust. § 35 zákona o rodine, pretože niet sporu o tom, že otázka vzdelávania dieťaťa a plnenia si povinnej školskej dochádzky je vecou podstatnou, na ktorej sa rodičia, ako bolo v konaní nepochybne preukázané, nedokázali dohodnúť. Podľa cit. ust. § 31 školského zákona v priebehu plnenia povinnej školskej dochádzky v základnej škole môže žiak základnej školy na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu prestúpiť do inej základnej školy. Pokiaľ sa o tejto podstatnej otázke rodičia nedohodnú, zákonný zástupca dieťaťa tak môže urobiť (t.j. podať písomnú žiadosť o prestup) na základe súdneho rozhodnutia, v zmysle ktorého je rodič oprávnený podať písomnú žiadosť o prestup.

42. Súd zdôrazňuje, že pre akékoľvek rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností je podstatným posúdenie najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa, pričom nejde o otázku skutkovú ale o právne posúdenie veci, pričom záujem dieťaťa nie je možné zamieňať so subjektívnymi predstavami rodičov o realizácii ich výchovného pôsobenia, teda s ich predstavami o výkone rodičovských práv a povinností. Súd takto komplexne vyhodnocuje aktuálne pomery dieťaťa rodičov, zohľadňuje vek dieťaťa, jeho zdravotný stav, výchovné pôsobenie rodičov na dieťa a podobne. Súd nepochybuje o tom, že je prvoradým záujmom každého dieťaťa, aby vyrastalo v bezpečnom a stabilnom výchovnom prostredí v okruhu ľudí, ktorí sú schopní a ochotní mu poskytnúť nielen materiálne zabezpečenie, ale aj lásku a výchovu tak, aby sa mohlo pozitívne vyvíjať po všetkých stránkach. S ohľadom na výsledky vykonaného dokazovania komplexne, ako aj s ohľadom na priebeh a výsledky zisťovania názoru maloletej súdom, dospel súd k presvedčeniu, že maloletá je s ohľadom na svoj vek a rozumovú a emocionálnu vyspelosť schopná vyjadriť svoj názor, a preto súd ako zásadné (no nie jediné) vodítko pri hľadaní najlepšieho záujmu dieťaťa vzal jej želanie, hodnotené so zreteľom k jej rozumovej a emocionálnej vyspelosti (ÚS ČR II. ÚS 1835/14), starostlivo zohľadniac všetky konkrétosti tohto prípadu.

43. Súd vyhodnotil všetky dôkazy jednotlivo i v ich vzájomných súvislostiach, pričom vyhodnotením takto vykonaného dokazovania dospel k záveru, že vzhľadom na uvedené procesné východiská, citované zákonné ustanovenia a zistený skutkový stav návrh otca na udelenie súhlasu namiesto matky k prestupu maloletej na základnú školu uvedenú vo výroku I. tohto rozsudku je dôvodný, je v záujme dieťaťa, jeho priaznivého psychického i fyzického vývoja a preto tomuto za súčasného súhlasu kolízneho opatrovníka vyhovel. Súd návrh otca vyhodnotil v kontexte celého vykonaného dokazovania a ustálil, že je dôvodné mu vyhovieť a to s ohľadom na najlepší záujem maloletého dieťaťa, poukazujúc pritom najmä na zistený názor dieťaťa a ním jasne formulované pranie, kedy dieťa už je vo veku, kedy je schopné samo formulovať svoje myšlienky a prania, ďalej tiež na stanovisko psychologičky Krajského súdu v Trnave i kolíznej opatrovníčky a oprel sa aj o zistenia zo súdneho spisu ako celku. Argumentáciu matky o predčasnosti tohto návrhu s ohľadom na všetko vyššie uvedené súd vyhodnotil ako nedôvodnú. Je pravdou, že maloleté deti sú aktuálne v starostlivosti toho-ktorého rodiča zatiaľ len predbežne, resp. dočasne do času právoplatného skončenia konania o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k nim na čas po rozvode. Je zrejmé, že v danej veci bolo nariadené znalecké dokazovanie, ktoré je časovo náročné a nie je preto v tejto chvíli možné predpokladať kedy dôjde k ukončeniu predmetného konania a k nadobudnutiu právoplatnosti rozhodnutia súdu v danom konaní. Pre posúdenie dôvodnosti návrhu otca v tomto konaní bolo podľa názoru súdu vykonané dokazovanie v dostatočnom rozsahu a jeho výsledky podľa názoru súdu odôvodňujú návrhu otca vyhovieť. Čo sa týka obáv zo straty kontaktu so súrodencom tu súd uvádza, že rozhodnutím súdu v konaní sp.zn. 15P/196/2023 došlo o.i. aj k dočasnej úprave styku otca s maloletým synom, kde je vytvorený priestor na to, aby sa mohli súrodenci spolu stretnúť, tráviť spoločne čas a budovať, či prehľbovať si svoj vzťah. Riadiac sa najlepším záujmom maloletého dieťaťa ako najvyšším princípom súd dospel k záveru, že zmena školského zariadenia je v záujme dieťaťa, jeho zdravého fyzického i psychického vývinu, a preto návrhu otca vyhovel a udelil mu súhlas namiesto matky k podaniu písomnej žiadosti o prestup maloletej zo U. Š. O. Z. s vyučovacím jazykom K., A. XX, D. na U. Š. Á. C. s vyučovacím jazykom K.K., H. XXXX/X, A. I. (výrok I.)

44. Povinnosť matky strpieť v spojitosti s oprávnením otca podať písomnú žiadosť o prestup nevznikne dňom právoplatnosti rozsudku, ale s ohľadom na výrok II. tohto rozsudku, dňom jeho doručenia. Na návrh otca súd vo výroku II. vyslovil, že tento rozsudok je vykonateľný jeho doručením, a to s poukazom na ust. § 233 C.s.p., majúci za to, že vzhľadom na aktuálny skutočný stav, okolnosti tohto prípadu, zistený názor a pranie dieťaťa i blížiaci sa predeľ medzi jednotlivými školskými rokmi, je podľa názoru súdu v záujme dieťaťa, aby toto rozhodnutie bolo vykonateľné jeho doručením, nakoľko sa tak zabezpečí čo možno najplynulejší prechod na nové školské prostredie (prípadne i na nový/odlišný systém výuky) a to i s ohľadom na odporúčanie psychologičky, poukazujúc na aktuálny stav maloletej, jej psychické rozpoloženie, rodinnú situáciu a rovnako aj pre zabezpečenie čo najoptimálnejšej psychickej pohody dieťaťa. Cieľom je, aby prechod maloletej medzi školskými zariadeniami bol pre maloletú podľa možností čo najplynulejší a nespôsobil jej ďalšiu zbytočnú záťaž navyše. Riadiac sa aj pri tejto otázke najlepším záujmom maloletého dieťaťa ako najvyšším princípom súd návrhu otca na vyslovenie predbežnej vykonateľnosti rozsudku vyhovel (výrok II.).

45. Súd považuje za potrebné opätovne aj na tomto mieste zdôrazniť, že úloha oboch rodičov v živote maloletých detí je nezastupiteľná, pričom záujem maloletých detí musí byť prvoradým hľadiskom pri hľadaní konkrétneho a najvhodnejšieho usporiadania vzťahov medzi rodičmi a maloletými deťmi a tento záujem v zásade vyžaduje, aby sa na ich výchove podieľali obaja rodičia. Rodičia by nemali riešiť svoje nezhody bojom o dieťa či jeho prostredníctvom, ale naopak hľadiť predovšetkým na ich najlepší záujem a hľadať najvhodnejší spôsob, ako deťom vytvoriť harmonické a láskyplné prostredie, umožňujúce im bez negatívnych vplyvov ich záujem realizovať.

46. Záverom súd poznamenáva, že ďalšie argumenty účastníkov konania považoval pre rozhodnutie vo veci samej za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadavať. I podľa už konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania. Na ďalšiu irelevantnú argumentáciu zachádzajúcu podrobne do nadbytočných detailov, nespôsobilú ovplyvniť meritórne rozhodnutie preto súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou. Súd vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie vo veci, mal za to, že zistený názor maloletej sa prítomnosti psychológa bol v tomto smere dostačujúci v kontexte s ostatnými vykonanými dôkazmi, obsahom spisu a súvisiacich poručenských spisov. Vykonanie ostatného navrhnutého dokazovania, mimo toho, ktoré súd vykonal a ktoré aj rozobral v písomnom vyhotovení tohto rozsudku, súd považoval za irelevantné a pre rozhodnutie vo veci samej z hľadiska posudzovania otázok, ktoré sú predmetom konania, za nerozhodné.

47. Podľa § 58 ods. 1 C.m.p. o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

48. Podľa § 155 ods. 1 C.s.p. každý má právo konať pred súdom v materinskom jazyku alebo v jazyku, ktorému rozumie. Súd je povinný stranám zabezpečiť rovnaké možnosti uplatnenia ich práv. S prihliadnutím na povahu a okolnosti veci priberie súd tlmočníka.

49. Podľa § 155 ods. 2 C.s.p. trovy spojené s tým, že strana koná v materinskom jazyku alebo v jazyku, ktorému rozumie, znáša štát.

50. V konaní vznikli trovy štátu z dôvodu tlmočenia účastníkovi konania z jazyka slovenského do jazyka maďarského a naopak na ústnych pojednávaníach. Vzhľadom na to, že ide o realizáciu práva účastníka konania na konanie v materinskom jazyku, resp. v jazyku ktorému rozumie, tieto trovy konania znáša štát. Trovy tlmočenia sú trovami štátu v konaní a keďže trovy s tým súvisiace znáša štát, súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku III. tohto rozsudku.

51. Podľa § 52 C.m.p. žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

52. Podľa § 55 C.m.p. súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

53. Súd o trovách konania rozhodol v súlade s § 52 C.m.p. tak, že žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania (výrok IV.). Súd pre úplnosť poznamenáva, že napriek návrhu matky nevzhladol dôvod na postup podľa § 55 C.m.p. V zmysle uvedeného zákonného ustanovenia totiž súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé. Súd v danom prípade nevzhladol okolnosti, pre ktoré by priznanie náhrady trov konania matke s ohľadom na okolnosti prípadu malo byť spravodlivým a zároveň matka si síce nárok na náhradu trov konania uplatnila, avšak osobitne svoj návrh v tomto smere nijak neodôvodnila.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Krajský súd v Trnave cestou tunajšieho súdu (§ 362 C.s.p.).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C.s.p.) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) - § 363 C.s.p.

Odvolanie možno odôvodniť (§ 365 ods. 1 C.s.p.) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 C.m.p.).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa § 370 a nasl. C.m.p..

Rozsudok je vykonateľný jeho doručením a to s poukazom na ust. § 233 C.s.p. (výrok II.).